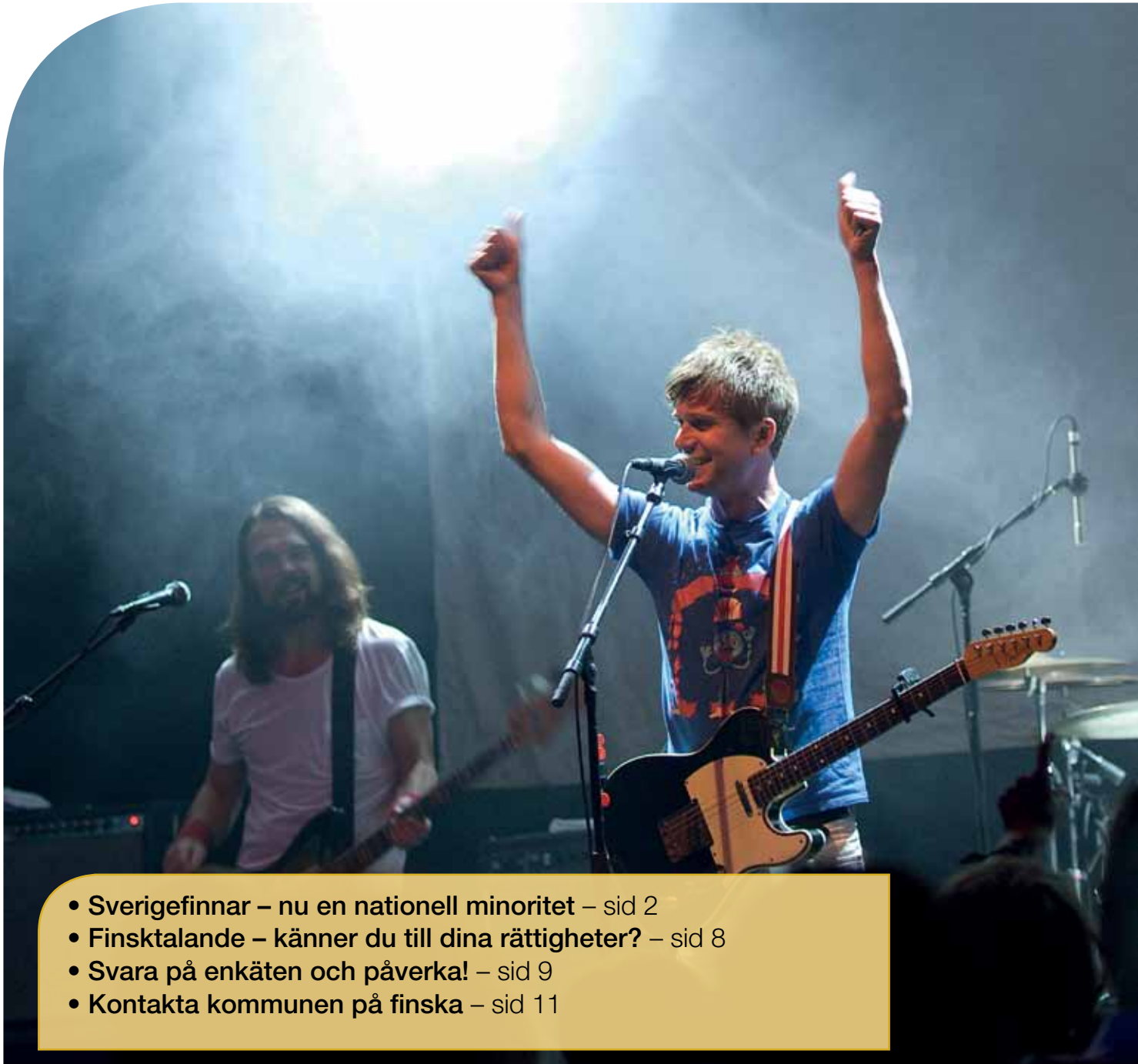

SVERIGE! Jag är FINNE!

NR 1 2012

- Sverigefinnar – nu en nationell minoritet – sid 2
- Finsktalande – känner du till dina rättigheter? – sid 8
- Svara på enkäten och påverka! – sid 9
- Kontakta kommunen på finska – sid 11

En ny epok är här!

I din hand håller du den allra första tvåspråkiga informationstidningen i Göteborgs stad som närmast är avsedd för kommunens sverigefinnar. Tidningen är en följd av att kommunens beslutsfattare börjat uppmärksamma även sverigefinnarnas språkliga och kulturella behov.

GÖTEBORG VILL NU FRÄMJA sverigefinnarnas kultur och språk, erbjuda äldreomsorg och förskoleundervisning på finska samt ge sverigefinnar en möjlighet att använda sitt eget språk i kontakten med kommunen.

DET LÅTER OTROLIGT MEN det är sant. I grund och botten handlar det om mänskliga rättigheter. Enligt 1948 års internationella deklaration om mänskliga rättigheter har alla människor samma rättigheter oavsett vilket språk de talar.

INFÖRANDET AV SVERIGEFINNARNAS RÄTTIGHETER i den svenska lagstiftningen har dock tagit lång tid. Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk trädde i kraft år 2010. Vi sverigefinnar är en sådan nationell minoritet, eftersom vi funnits i Sverige under en så lång tid att vi redan ingår i det gemensamma kulturarvet. Finland och Sverige bildade ju dessutom en gemensam union i över 600 år.

DENNA FÄRSKA MINORITETSLAG GER kommunerna en möjlighet att ansluta sig till ett finskt förvaltningsområde som består av kommuner. I en kommun som hör till ett förvaltningsområde har sverigefinnar ännu flera rättigheter än lagens grundskydd i hela landet medger. Göteborg gick frivilligt med den 1 februari 2011 tack vare dess politiska beslutsfattare. Som följd därav blev denna tidning till, och staden fick skyldigheten att främja det finska språket och erbjuda tjänster på finska.

JAG HAR BLIVIT ANSTÄLLD AV stadsledningskontoret för att leda ett projekt som syftar till att trygga förverkligandet av sverigefinnarnas rättigheter i Göteborg och att tjänster på finska erbjuds, där sådana behövs. Arbetet är gigantiskt, eftersom stadens organisation har 48 000 anställda inklusive de kommunala bolagen.

FÖRST MÅSTE KOMMUNEN DOCK hitta stadens sverigefinnar. I Sverige är det till exempel inte tillåtet att registrera personer utifrån modersmålet. De yngre generationerna i sin tur är synnerligen försvenskade och inte med i finska föreningar.

VI FÅR KONTAKT MED DIG om du prenumererar på denna tidning, använd talongen på sid 15. På så vis får du även i fortsättningen viktig information som berör dig och din vardag. Du kan också anmäla dig till en referensgrupp där utvecklingen av tjänster på finska regelbundet diskuteras.

UTAN JUST DIN HJÄLP och även alla andra sverigefinnarnas hjälp i Göteborg kommer arbetet inte att lyckas. Det är dags att dra åt samma håll och skapa de bästa möjliga förutsättningarna för oss och de kommande generationerna att leva och verka i Göteborg, med stolthet över våra finska rötter och vår finska kultur!

Teija Martinsson, projektledare för det finska förvaltningsområdet, Göteborgs stadsledningskontor

FOTO: CARIN ROTHHELL

Innehåll Nummer 1 2012

- 3 Göteborg firade för första gången Sverigefinländarnas dag
- 7 Vem är Sverigefinne?
- 8 Sverigefinnarnas rättigheter förstärktes i Göteborg
- 9 Kom med i referensgrupp!
- 11 Göteborgs Stad talar finska
- 12 Utställning om sverigefinnar till låns
- 14 Finsk formgivning på Röhsska museet
- 16 Finska filmer i höst

SVERIGE FINNE!

är en informationstidning som ges ut av projektet för stadens anpassning till finskt förvaltningsområde i Göteborgs Stad. Tidningen vänder sig till stadens sverigefinnar, andra invånare och stadens anställda.

Ansvarig utgivare: Teija Martinsson
teija.martinsson@stadshuset.goteborg.se

Chefredaktör: Teija Martinsson

Produktion: Projektet finskt förvaltningsområde och Göteborgs Stad Grafiska Gruppen

Grafisk form: Göteborgs Stad Grafiska Gruppen

Tryck: Sjuhäradsbygdens tryckeri

Utgivning: Varje kvartal

Fotograf: Peter Svenson

Omslagsfoto: Artisten Timo Räisänen framträder i Trädgår'n under Sverigefinländarnas dag.

Flera sverigefinländare hade samlats på Gustaf Adolfs torg för att se flagghissningen och för att få höra kommunalråd Thomas Martinssons tal.

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

Sverigefinländarnas dag firades i Göteborg för första gången

Göteborgs stad uppmärksammade i år för första gången firandet av riksomfattande Sverigefinländarnas dag den 24 februari.

Eftersom det var den första gången så satsade staden stort på firandet av dagen. Deltagarna fick njuta av toppartisternas framträdanden, paneldiskussioner kring sverigefinnarnas rättigheter och en dansbandsgala. Det var uppskattningsvis över tusen sverigefinnar som deltog i olika evenemang runtom i staden.

Evenemangets officiella del ägde rum på Gustaf Adolfs torg framför stadshuset, där den finska flaggan för första gången hissades högtidligt på paradstången på Sverigefinnarnas dag.

Kommunalrådet **Thomas Martinsson** (MP) som ansvarar för minoritetsfrågor höll ett högtidligt tal, där han konstaterade att dagen är ett bevis för den universella rätten att få vara sig själv.

– I dag förkunnar vi denna universella rätt till eget språk och kultur i och med sverigefinnarna – och att majoritets-samhället får betrakta sig litet från sidan... helst självkritiskt dessutom, sade Martinsson.

Som avslutning på evenemanget sjöng den sverigefinska kören DaCapo tillsammans med publiken den finländska nationalsången och en sång kallad "Suomalainen rukous".

Att sverigefinnarna i Göteborg uppmärksammades på detta sätt, gjorde många rörda. Den finska flaggan i miniatyr sågs bland publiken och höjde sammanhållningen och stämningen. Evenemanget både tolkades och filmades. Videon kan du se på internetadressen: <mms://media.goteborg.se/goteborg/ruotinsuomenpaiva20120224.wmv>

Mera om Sverigefinländarnas dag på nästa uppslag.

Gästerna på Svenska Mässan fick njuta av äkta finska karelska piroger och semlor till fikan.

I paneldiskussionen om sverigefinnarnas rättigheter och ställning i det svenska samhället deltog bland andra ordförande för Sverigefinländarnas delegation i Göteborg Tarmo Ahonen (till vänster), kulturprofil Heli Henriksson Vasara, diakon Matias Juopperi från Svenska kyrkans finska verksamhet, filmregissör Nanna Huolman och ordförande i RFSL Göteborg Kaj Heino.

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

Viktig information och kultur erbjöds på Sverigefinländarnas dag

Huvudattraktionen under Sverigefinländarnas dag ägde rum på Svenska Mässan, där deltagarna efter en inledning med mycket sakinnehåll också kunde njuta av kulturföreläsningar.

Tyvärr blev Finlands ambassadör **Harry Helenius** tvungen att ställa in sin närvaro på grund av de plikter som födseln av Sveriges tronarvinge dagen före inneburit. Hans ersättare var socialrådet **Timo A. Tanninen** från den finska ambassaden.

Arbetet med att stärka sverigefinnarnas rättigheter i de kommuner som anslutit sig till det finska förvaltningsområdet, bland annat Göteborg, följs upp av Stockholms länsstyrelse.

Paneldebatt

Chefen för länsstyrelsens minoritetsenhet **Lennart Rohdin** inledde paneldebatten som hölls om sverigefin-

narnas rättigheter på Svenska Mässan. Han berättade om anledningen och bakgrunden till att Sverige i dag har en lagstiftning för minoriteter.

I paneldebatten deltog förutom kommunalrådet **Thomas Martinsson** och Rohdin även kommunalrådet **Sarita Hotti** (S) från Eskilstuna kommun, ordföranden för vänsterpartiets finska sektion i Göteborg **Martti Koivisto**, ledamoten i regionfullmäktige **Monica von Martens** (MP), ordföranden för Sverigefinländarnas delegation i Göteborg **Tarmo Ahonen**, diakon **Matias Juopperi** från Svenska kyrkan, ordföranden för RFSL:s Göteborgs avdelning **Kaj Heino**, filmregissören **Nanna Huolman** och kulturprofilen **Heli Henriksson Vasara**. Moderator var informationskonsult **Mikko Viitala**.

Linda och Timo var förtjusande

Stjärnviolinisten **Linda Lampenius** som framträdde efter paneldiskussionen fick inte bara rikligt med applåder

utan lockade även flera små flickor intill scenen att vifta med finska och svenska miniatyrflaggor som stöd. Den något snuviga Lampenius spelade bland annat "Säkkijärven polkka" och publiken applåderade så att händerna blev heta. Lampenius tog sig också tid att skriva autografer efter sitt framträdande.

Efter Lampenius framträdande intog skådespelaren **Timo Nieminen** scenen och framförde sin tvåspråkiga show som hette "Pojken, kniven och perkele".

500 personer deltog

På kvällen var det dags för en dansbandsgala med dansbanden **Miranda** och **Klub Team** och **Matti Riihelä**. Sammantaget deltog cirka 500 personer i evenemangen på Svenska mässan. Dagens deltagare fick med sig broschyrer med information om det finska förvaltningsområdet, minoritetslagstiftningen och möjligheten att delta i informationsträffar som kommer att ordnas i Göteborg.

De yngre på Trädgår'n

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

FÖR DE YNGRE GENERATIONERNA hade man arrangerat ett kulturprogram på restaurang Trädgår'n. Artisten **Marko "Markoolio" Lehtosalo** med sitt band var speciellt omtyckt av barnfamiljer. Markoolio sjöng ett potpurri av sina bästa hits. Emellanåt frågade han barnen om de kunde finska. Han berättade också om sina erfarenheter av värnplikten i Finland. Den fartfyllda showen innehöll också en show med flammor och explosionseffekter som emellanåt fick de minsta i familjen att söka trygghet i sina föräldrars famn.

Efter Markoolio uppträdde vinnaren av True talent-tävlingen under kvällen, den finska romen **Dimitri Keiski** samt artisten **Timo Räisänen** som framför allt drog den yngre generationens sverigefinnar till platsen.

Artisten Markoolio med band lockade barnfamiljer till restaurangen Trädgår'n.

Vad är Sverigefinländarnas dag?

I Sverige firades Sverigefinländarnas dag för andra gången i år den 24 februari. Varför just då?

Det beror på, att Sverigefinländarnas delegation valde **Carl Axel Gottlunds** födelsedag den 24 februari som Sverigefinländarnas dag. Dagen firades för första gången i Sverige i fjol på de största sverigefinska orterna, dock inte i Göteborg.

Vem var då Gottlund (1796–1875)? Han var en finländsk samlare av folkdiktning, författare och lektor i finska vid Helsingfors universitet, född i Strömfors. Sina studier genomförde han vid gymnasiet i Borgå, Åbo aka-

demi och Uppsala universitet.

År 1831 gifte sig Gottlund med den svenska handlardottern **Charlotta Augusta Brink**. De äldsta av deras tio barn fick svenska namn, men de yngsta fick fantasifulle finska namn, som **Aura Oravatar**, **Maria Neitokulta** och **Sigrid Pikku Sinisirkku**.

Gottlund tillbringade 20 år sitt liv i Sverige där han bland annat forskade i skogsfinnarnas folkminne. Han publicerade under åren 1828–1832 ett mångvetenskapligt folkminnessverk på savolaxdialekt med titeln *Otava*. Gottlund dokumenterade också många skogsfinnarnas levnadsöden i Sverige.

Sverigefinländarnas delegation bestämde sig för att börja fira sverigefinländarnas dag och eftersom sverige-

finnarna behöver en egen, inte enbart finländsk, symbol. Gottlund passar bra in på denna roll, eftersom han redan för 200 år sedan försvarade finska språkets ställning i Sverige. Gottlund var alltså förkämpe för sverigefinnar.

Det kan konstateras att två andra nationella minoriteter i Sverige, det vill säga romer och samer, har sina egna nationaldagar. Syftet med sverigefinländarnas dag är att fira existensen av den sverigefinska minoriteten samt väcka majoritetsbefolkningens intresse för sverigefinnar.

Ytterligare information:
www.sverigefinne.nu

Studenterna Sofia Eklund, fiol, Andreas Nyberg, fiol, Iina Hirvonen, viola och Anja Strautmanis, cello från Swedish National Orchestra Academy musikhögskolan spelade Mozart, Sibelius, Bach, Pachelbel och Tsjajkovski till middagsgästerna på Börsen.

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

Finska föreningar på festmiddag

Dagen avslutades med en högtidlig middag i stadshusets festlokal.

Vid middagen deltog förutom dagens värd, kommunalrådet **Thomas Martinsson**, landshövdingen från Västra Götaland **Lars Bäckström** med fru, kommunstyrelsens ordförande **Anneli Hulthén** (S), socialrådet **Timo A. Tanninen**, stadsdirektören **Bengt Delang**

och ordföranden för Sverigefinländarnas delegation i Göteborg **Tarmo Ahonen**. Man hade också bjudit in alla de ordföranden för finska föreningar i Göteborg som staden kände till.

Hulthén höll ett av kvällens tal där hon berättade om sin egen finska bakgrund. Hulthéns mor är född i Finland, ett krigsbarn som flyttat till Sverige.

I början av middagen fick gästerna njuta av en strängkvartett som spelade klassisk musik. Kvartetten bestod av

finska och svenska studenter på **Swedish National Orchestra Academy** – musikhögskolan. Som avslutning på middagen uppträdde sverigefinländaren, bassobarytonen **Markus Schwartz** och sopranen **Carolina Sandgren** från Göteborgsoperan under ackompanjering av pianisten **Anders Ottosson**. Den största succén var tangon "Satumaa" som operasångarna framförde och som även middagsgästerna anslöt sig till och sjöng med i.

En fest enligt önskemål

Linda Lampenius, Timo Nieminen, Dimitri Keiski, Timo Räisänen... artisterna som uppträdde på Sverigefinländarnas dag, var mycket populära.

Namnen var dock inte slumpvist utvalda utan önskemål om artisterna kom från finska föreningen i Göteborg som tidigare fått frågan hur de ville fira Sverigefinländarnas dag i staden.

Kommunen skickade i början av

november ut en förfrågan till finska föreningar där man bland annat frågade om de var intresserade av att fira Sverigefinländarnas dag i Göteborg och i så fall hur man skulle vilja fira dagen.

Såväl föreningar som privatpersoner hörde av sig och kom med förslag, tips och idéer om vad man kunde tänka sig fylla en sådan dag med. Och med utgångspunkt från detta valdes platser, artister, seminarier och inbjudna gäster.

Vem är sverigefinne?

Det är ingen som kan tala om för dig om du är sverigefinne eller inte. Varje person vet själv, om han eller hon, vill identifiera sig med denna minoritet.

Det hänger inte samman med om du kan finska eller inte, vilket lands medborgare du är eller om du gillar att bada bastu. Varje person känner i sitt hjärta om han eller hon upplever sig som sverigefinne. Det finns sverigefinnar i många generationer i Göteborg. Några har kanske inte fått lära sig finska men upplever sig trots det som finnar. De hejar på Finlands ishockeylag eller håller på Finland i schlagerfestivalen,

även om de lever i en svensk omgivning.

Andra har å andra sidan aldrig lärt sig svenska ordentligt. De är aktiva i finska föreningar och umgås mest med andra finsktalande. Projektet finskt förvaltningsområde syftar till att alla som vill vårda sina finska rötter och sin finska kultur ska få möjlighet att göra detta. Och alla som vill ha kommunala tjänster på finska, ska ha rätt till det. Vidare ska alla som vill vårda sin finska, få stöd till det. Du kan läsa mer om projektet på kommande sidor.

Alla är välkomna att delta i detta arbete. Enligt statistik från Statistiska Centralbyrån 2008, sammanställd för Sisu-radio, bor det cirka 28 500 personer med finsk bakgrund i Göteborg.

Kunskap för framåt

I samband med firandet av Sverigefinländarnas dag hölls också en informationskampanj som syftade till att göra sverigefinnarnas nationella minoritet och deras rättigheter kända både för sverigefinnar och den stora allmänheten.

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

Få människor känner till sverigefinnarnas rättigheter och ställning som nationell minoritet. För att det långsiktiga arbetet med att förverkliga projektets målsättning måste det till information för att öka kunskapen. Därför behövs marknadsföring.

Informationskampanj

Kommunikationsbyrån Solberg i Göteborg planerade kampanjen som omfattade reklam på stortavlor runt runt om i staden, tidningsannonser, profilkläder, affischer, banderoller och broschyrer.

Projektet för det finska förvaltningsområdet fick också en egen symbol på två språk. De kan du se på denna tidningsomslag. Med hjälp av symbolen är det lätt för sverigefinnar och andra att känna igen att det där handlar om sverigefinnarnas angelägenheter. Att

sprida information är ett omfattande arbete, eftersom det till exempel enbart på Göteborgs stads avlöningslistor finns 36 000 personer. Samtliga ska få information om sverigefinnarnas rättigheter för att de ska kunna ge den service till människor med finsk bakgrund som de har rätt till.

Minoritetslagen

Dessutom förpliktigar minoritetslagen att de kommuner som ingår i förvaltningsområdet informera sverigefinnarna om deras rättigheter. Det är viktigt att informationen ges både på finska och svenska för att även de som försvenskats, de yngre sverigefinska generationerna, ska få den information de behöver.

På reklamtavlor vid stadens infartsvägar kunde man den 24 februari läsa att staden firar Sverigefinländarnas dag.

På stora reklamtavlor utmed Göteborgs gator berättade man om Sverigefinnarnas dag och även om sverigefinnarnas nya ställning som nationell minoritet.

Sverigefinnarnas rättigheter förstärktes i Göteborg

Göteborgs stad har från och med den 1 februari 2011 ingått i det finska förvaltningsområdet. Detta innebär, att kommunen vill vårda finska språket och den finska kulturen och att kommunens invånare med finsk bakgrund har vissa rättigheter som grundar sig på lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

De nya rättigheterna är:

Förskola

Om barnets vårdnadshavare så önskar, ska kommunen erbjuda förskoleverksamhet helt eller delvis på finska.

Äldreomsorg

Vid önskemål ska kommunen ordna tjänster helt eller delvis på finska inom äldreomsorg och nödvändig omvårdnad.

Kultur och språk

Kommunen ska främja sverigefinnarnas möjligheter att bevara och utveckla sin kultur. Det som särskilt ska främjas, är utveckling av barnens kulturidentitet och användning av finska språket.

Kontakter med kommunens myndigheter

Göteborgarna har rätt att använda finska språket vid kontakter med kommunen såväl muntligt som skriftligt. De har rätt att få en skriftlig finsk över-

sättning av de beslut som kommunens myndigheter fattar. Vad gäller muntliga kontakter har kommunen rätt att bestämma var och när kommuninvånare får betjäning på finska.

Samråd

Kommunen ska erbjuda den finska minoriteten möjlighet att påverka sådant som gäller dem och informera dem om de rättigheter de har fått i och med minoritetslagen.

Anmäl ditt barn till en finskspråkig förskola

Barnet har rätt att komma in på en helt eller delvis finskspråkig förskola om mamman eller pappan så önskar.

Det har ingen betydelse vilket språk som talas hemma. På kommunens hemsida (www.goteborg.se – **blanketter**) hittar du anmälningsblankett där du kan kryssa för om du vill ha ditt barn i en helt eller delvis finskspråkig förskola. Göteborgs stad följer behovet.

Enligt undersökningar kan barnen bli tvåspråkiga vuxna. Barnen blir till och med intelligentare, när de lär sig flera språk. De får en möjlighet att kommunicera med sina släktingar som talar finska och tack vare detta får de en stark och trygg identitet. Tvåspråkiga vuxna har också bättre möjligheter att få arbete. I Göteborg finns redan två finska förskolor verksamma. Den första, Sverigefinska skolan, ligger i Lundby stadsdel, Göteborg. Skolan driver en förskola och grundskola. Målet med skolan är att eleven efter ge-

nomgången skola ska kunna tala och skriva både svenska och finska.

Den andra, förskolan Mörrimöykky, ligger i Angered och har i sin tur börjat sin verksamhet år 1992. Även Mörrimöykky's mål är att barnen ska bli tvåspråkiga.

Ytterligare upplysningar: www.goteborg.se/suomeksi

Enligt forskning kan barn bli tvåspråkiga vuxna och därmed till och med mer intellektuellt utvecklade när de lär sig flera språk.

Vilka kommunala tjänster vill du ha på finska?

Vilka kommunala tjänster vill du ha på finska? För att ta reda på detta kartläggs nu behoven av finskspråkiga tjänster. Kartläggningen kommer att utgöra grunden för arbetet i projektet för det finska förvaltningsområdet. Dina svar är viktiga för oss som arbetar i projektet, blanketten hittar du på stadens hemsida på adressen www.goteborg.se/suomeksi

Nu utreds behovet av finskspråkiga kommunala tjänster i staden. Du kan svara antingen på svenska eller på finska. Ditt svar förmedlas till projektet, som leder och koordinerar anpassningen av Göteborgs stad till det finska förvaltningsområdet.

Viktiga svar

Med kartläggningen som grund utarbetas en projektplan för att införa finska tjänster där det enligt kartläggningen finns störst efterfrågan. Det är alltså viktigt att du svarar på enkäten eftersom du genom din medverkan kan vara med och påverka.

Frågeblanketter har också tidigare delats ut i pappersform till finska föreningar. Har du redan fyllt i en enkät så behöver du inte delta i enkäten igen.

Stöd från staten

Eftersom kommunen anslutit sig till förvaltningsområdet är man också skyldig att göra en kartläggning av behovet av finskspråkiga tjänster. Kommunen får ekonomiskt stöd av staten och bidraget är avsett att täcka dessa kostnader.

Informationsträffar

Projektet för det finska förvaltningsområdet ordnar informationsträffar om sverigefinnarnas rättigheter och minoritetslagen både på finska och svenska. Enligt minoritetslagen är kommunen skyldig att informera sverigefinnar om deras rättigheter och om lagen. Om din förening, organisation, företag eller fackklubb vill få mera information, ta gärna kontakt med projektledare Teija Martinsson, tel. 031-36 800 97, teija.martinsson@stadshuset.goteborg.se

Träffarna är gratis och om ni inte har någon samlingsplats, kan vi också ordna informationsträffar i stadshusets lokaler. Vid träffarna har ni också möjlighet att ställa frågor och framföra idéer och tips. Informationsträffar har redan hållits i Göteborgs finska pensionärsförening, i kulturhuset Blå Stället, på stadshuset samt på den finskspråkiga avdelningen Rauhala vid Lövgårdets äldreboende, på Sverigefinska skolan, på dagcenter Aftonstjärnan, på Finska folkhögskolan och på finskt trygghetsboende Piilopirtti i vår. ■

Kom med i referensgrupp!

Projektet för det finska förvaltningsområdet vill bilda referensgrupper bestående av

Genom att bilda referensgrupper vill man ta reda på sverigefinnarnas behov av service i staden. Det är frivilligt att ingå i den. I referensgruppen bOLLas också olika idéer och lösningar och man diskuterar också redan genomförda projektåtgärder.

Referensgruppernas arbete är viktigt och man har stora möjligheter att påverka hur kommunen förverkligar projektet för det finska förvaltningsområdet i praktiken. I sista hand är det dock kommunen som har beslutanderätt.

Enligt minoritetslagen ska kommunen ge sverigefinnarna möjlighet att påverka de angelägenheter som berör dem. Detta kommer att förverkligas i form av referensgrupper bland annat.

Under de senaste tio åren har Göteborgs stad haft regelbundna samråd endast med Sverigefinländarnas delegation i Göteborg. Kommunstyrelsen vill nu att samrådet fördjupas och utvidgas till att engagera fler sverigefinnar. Därför kan nu de som upplever saken som viktig och har tid att delta regelbundet i samråd, cirka 5-7 gånger per år, meddela sitt intresse. Anmälningsblanketten hittar du på kommunens hemsida:

www.goteborg.se/suomeksi

För närvarande har referensgrupperna följande teman att välja på: Finskspråkiga förskoletjänster, finskspråkiga tjänster inom äldreomsorg, stöd för finska språket, undervisning och revitalisering, finskspråkiga kulturtjänster, information, framlyftande av den sverigefinska minoriteten, kontakter med kommunen på finska och förutsättningar för finska föreningars verksamhet. Vid anmälan kan du alltså utifrån ditt specialkunnande välja någon av ovanstående referensgrupper.

Arbetet i kommunen har startat

KUVA: MATTIAS NORDLUND

Natasja Persson arbetar deltid som administratör för projektet finskt förvaltningsområde.

Antonnika Perttula hjälper till bland annat genom att skriva anteckningar på finska under informationsträffarna.

För närvarande är det redan tre personer, som är sysselsatta med projektet för finskt förvaltningsområde i Göteborgs stad.

Projektledare **Teija Martinsson**, 50, började sitt arbete i oktober 2011 på stadsledningskontoret i Göteborg. Hennes uppgift är att i nära samarbete med stadsdelarna och förvaltningarna leda och samordna stadens anpassning till finskt förvaltningsområde. Det vill säga se till att de krav som minoritetslagen ställer uppfylls. Martinssons arbete handlar närmast om strategisk planering, kartläggning, information, samråd och interaktion.

Martinsson är född i Rovaniemi och hon har avlagt examen filosofie kandidat i "Organisations- och personalutvecklare i samhället" vid Högskolan i Borås med sociologi som huvudämne. Tidigare har hon varit verksam som skrivande redaktör i över tio år.

Natasja administrerar

Inom projektet för förvaltningsområdet verkar även en deltidsanställd administratör, **Natasja Persson**, 30, vars egentliga arbetsplats är i det brottsförebyggande rådet Tryggare och Människligare Göteborg. Natasja hjälper till med praktiska uppgifter som underhåll av olika register, tar fram olika kartlägningsblanketter, tidtabeller, fakturering och så vidare.

– Det är intressant att syssla med relativt främmande saker och jag hoppas att jag för min del kan bidra till att sverigefinnarnas rättigheter förverkligas, berättar Natasja.

Natasja är statsvetare till sin utbildning och hon har sedan länge varit aktiv i en organisation för mänskliga rättigheter som heter Amnesty International. Hon är inte finsktalande.

Antonnika hjälper

Student **Antonnika Perttula**, 23, är timanställd och antecknar vid informationsträffar som förvaltningsområdets projekt ordnat. Hon studerar hälsofrämjande och idrotts- och näringsvetenskap vid Göteborgs universitet. Antonnika kommer från Haukipudas i Norra Finland.

– Jag har fått träffa tiotals sverigefinnar i Göteborg och höra äldre sverigefinnarnas erfarenheter av att leva i Sverige som finsktalande vilket öppnat nya perspektiv i frågan om mänskliga rättigheter, berättar Antonnika om sitt arbete.

Under sina knappt två år i Sverige har hon blivit aktiv i SFQ (Sveriges förenade hbtq-studenter) samt RFSL Ungdom (Ungdomsförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera). Tidigare har hon varit med i det nordiska ungdomsrådet.

För nuvarande är hon ledare för RFSL Ungdoms konstprojekt Tuhat kuvaa, tuhat sanaa, tusen ord, för yngre hbtq-personer i Göteborg. Inom projektet hjälper hon till att kontrollera adressregister och hanterar dessutom enkätsvar.

Arbetet med statliga medel

Varje år får Göteborgs stad ekonomiskt bidrag från regeringen för extrakostnader för stöd till det finska språket och den finska kulturen och för service som anordnas på finska.

Enligt minoritetslagen bör kommunen diskutera med sverigefinnarna om hur dessa pengar bäst ska användas. Till sist är det dock kommunen som har beslutanderätten.

Det statliga stödet uppgick till tre miljoner förra året. Av dessa medel användes endast 1 613 000 kronor.

Bidrag beviljades

De flesta pengarna användes förra året till bidrag till finska organisationer. Statsbidraget finansierade också projektledarens anställning samt den finskspråkiga telefonservicen.

Därmed blev överskottet från det statliga stödet cirka 1 387 000 kronor, som överfördes till årets budget och kunde användas till Firandet av Sverigefinländarnas dag.

Drygt 2,6 miljoner i år

I år får Göteborgs stad 2 640 000 kronor i statligt stöd, alltså något mindre än förra året. Trots att det är flera kommuner som har anslutit sig till förvaltningsområdet, har regeringen inte höjt anslagen.

Länsstyrelsen kontrollerar

Länsstyrelsen i Stockholms län, som utövar tillsyn över hur det statliga stödet används i de olika kommunerna, har gett ut en handbok med namnet "Nationella minoriteters rättigheter". I boken beskrivs till vilka ändamål stödet kan användas och på vilket sätt kommunerna bör verka för att genomföra arbetet med förvaltningsområdet för finska språket. Göteborgs stad

använder denna bok i sitt arbete med förvaltningsområdet.

Den svenskspråkiga handboken kan beställas hos Länsstyrelsen i Stockholm genom e-postadressen minoritet.stockholm@lansstyrelsen.se. Handboken finns också att läsa på länsstyrelsens hemsida.

Göteborgs stad talar finska

Finsktalande har möjlighet att ta kontakt med kommunen på finska vid vissa tider.

På tisdagar kl. 13–16 kan du ringa finsktalande **Kaarina Sundberg** på 031-365 18 00. Hon svarar på praktiska frågor och hjälper till att hitta kommunens tjänster.

Du som bor på Angered eller Östra Göteborg, kan också ringa 031-365 36 67 och fråga Kaarina Sundberg på finska om tjänster inom äldreomsorg onsdagar kl. 10–12.

Som sverigefinne har du rätt att använda det finska språket när du skriftligt eller muntligt har kontakt med Göteborgs stad. Du har också rätt att få en finsk översättning av myndighetsbeslut.

Alla dessa rättigheter gäller också finska föreningar, organisationer och företag. Således kan företag skicka alla handlingar, som till exempel ansökningar och brev, till kommunen på finska. Kommunens skyldighet är att låta översätta dem till svenska och även ett eventuellt svar till finska, innan det lämnas ut.

Kommunalråd Thomas Martinsson invigde utställningen Arvet i februari i biblioteket i Västra Frölundas kulturhus där den visades för första gången.

Utställning om sverigefinnar till låns

TEXT TEIJA MARTINSSON FOTO PETER SVENSON

En vandringsutställning, som heter "Arvet" och berättar om andra och tredje generationens sverigefinnar i Göteborg, kan nu lånas av föreningar, organisationer, förvaltningar och stadsdelar.

Utställningen grundar sig på intervjuer med fem kända göteborgare, förutom kommunstyrelsens ordförande **Anneli Hulthén**, även debutantförfattaren **Eija Hetekivi-Olsson**, den dubbla svenska mästaren i cokarting **Isac Valtonen**, chefredaktören **Sanna Posti-Sjöman**, riksdagsledamot **Ellen Juntti** och Sverigefinska skolans rektor **Hanna Leppänen-Ahonen**.

Utställningen som producerats av Sverifinnarnas arkiv, söker svar på frågan om den sverigefinska minoriteten har någon framtid. Utställningens namn, Arvet, syftar till just ett arv men även till finskans betydelse av ordet, nämligen "ärren" som sverigefinnar fick i och med det svenska samhällets försvenskningssökt.

Vid utställningen symboliserar ordet "Arvet/Ärren" som arv, sår och utmaning. Utställningens grunduttryck är trots

"ärren" i det förflutna positivt: sverigefinnar är numera en framgångsrik grupp. Bland dem finns lärare, konstnärer, författare, skådespelare, journalister och politiker som vågar berätta om sin bakgrund; de är stolta över den egna speciella identiteten. Utställningen syftar till att utmana de stereotypa uppfattningarna om sverigefinnar.

Utställningen utgörs av sju rollup det vill säga affischer tillverkade av kraftigt tyg. De är lättanvända eftersom de står på eget underlag. Rolluperna kräver ett utrymme som är cirka tio kvadratmeter stort och cirka två meter högt. Det finns även en utställningskatalog som följer med rolluperna och som kan läggas fram i utställningslokalen.

Utställningen kan beställas med ett e-postmeddelande på finska eller svenska som skickas till suomeksi@stadshuset.goteborg.se. Rubricera ditt meddelande med "Vandringsutställning". Du kan också ringa administratör **Natasja Persson**, 031-36 80 531 (Natasja talar inte finska).

Utställningen har blivit möjlig tack vare projektet för förvaltningsområdet för finska språket i Göteborgs stad och den har tidigare visats i en större sammansättning på biblioteket i Västra Frölunda kulturhus. Målet är att den ska vandra runt på så många platser som möjligt i Göteborg.

Sverigefinnar kan ansöka om kulturstöd

Saknar du medel för att förverkliga ett sverigefinskt kulturprojekt? Då kan du söka bidrag för detta hos kulturförvaltningen i Göteborgs stad. Stödet kallas "Stöd för interkulturella projekt".

Som namnet redan avslöjar kan man med stödet finansiera projekt som syftar till att förstärka dialogen mellan olika kulturer i Göteborg. Det finansierade projektet måste vara öppet för alla göteborgare, även för svenskar, för att det ska bli en interaktion mellan kulturer. Således går det inte att söka medel för till exempel finska föreningars egna projekt och evenemang. Däremot kan, till exempel projekt med vilka den sverigefinska kulturen förstärks och den görs känd för svenskar, finansieras. Pengarna måste dock sökas i förväg.

De nationella minoriteterna som sverigefinnar räknas till, är prioriterade när stödet beviljas och de har reserverats ett

visst bidragsbelopp. Ansökan om projektstöd kan göras sex gånger per år. Årets sista ansökningstider är senast den 17 augusti, 14 september eller 24 oktober.

Ansökan om stöd görs på en särskild blankett som antingen kan skickas med post eller lämnas personligen hos kulturförvaltningen på följande adress:

Göteborgs Stads kulturförvaltning, Kulturstöd.
Norra Hamngatan 8, plan 2, 411 14 Göteborg.
Ansökningar kan inte skickas in med e-post.

Ytterligare upplysningar om stödet och ansökningsblanketter kan du få via kommunens hemsida på www.goteborg.se/kulturstod

Ytterligare upplysningar kan du få genom att skicka ett e-postmeddelande till kulturstod@kultur.goteborg.se

Sverigefinska kulturaktörer efterlyses

Är du en sverigefinsk skådespelare, musiker, författare, diktuppläsare, sångare, konstnär eller annan professionell kulturutövare?

Projektet för det finska förvaltningsområdet håller som bäst på att samla kontaktuppgifter till Göteborgs sverigefinska kulturaktörer för att staden bättre ska kunna beställa och erbjuda sverigefinska kulturföreställningar. Kommunen är skyldig att främja den sverigefinska kulturen och språket enligt minoritetsslagen.

Vi söker till exempel teatergrupper, körer, musiker, orkestrar och band, sångare, författare, diktuppläsare och så vidare, som antingen uppträtt på finska eller både på finska och svenska eller som på annat sätt förmedlar den sverigefinska kulturen.

Om du eller din grupp är intresserad av att uppträda vid kommunens olika tillställningar, skriv en kort presentation av dig/din grupp samt kontaktuppgift till den person (telefon och e-postadress) som tar emot beställningar på föreställningar. Skicka den med e-post till adressen suomeksi@stadshuset.goteborg.se

I presentationstexten ska det stå namnet/namnen på sammansättningen/artisten, tidigare meriter inom området, hurudana och hur långa föreställningar det är möjligt att köpa, vad repertoaren består av, hurudana utrymmen och vilken teknik föreställningen kräver samt gagerna. Alltså en slags säljande presentationstext som den eventuella bestäl-

Skådespelare Timo Nieminen är ett exempel på sverigefinska kulturaktörer i Göteborg. Här spelar han med Gunnar Frick under Sverigefinländarnas dag på Svenska Mässan.

laren enkelt och lätt kan läsa när beställaren överväger vilka kulturföreställningar som kan vara intressanta att beställa.

Projektet för förvaltningsområdet förmedlar listan till stadens kulturförvaltning och stadsdelar som på detta sätt förhoppningsvis oftare än förr skaffar sverigefinska kulturföreställningar från de lokala kulturaktörerna. Projektet i sig varken beställer eller förmedlar föreställningar.

Finnkampen kallar

Den legendariska idrottskampen, Finnkampen i friidrott ordnas återigen efter två års väntan i Göteborg i år.

Platsen är Ullevi idrottsstadion och tidpunkten 1-2 september. Den första tävlingsdagen, lördagen, startar klockan 15 och den andra tävlingsdagen, söndagen, klockan 14. Biljettförsäljningen har redan startat. Biljetter kan köpas på Got Event Biljett Scandinavium, telefon 031-811 020 eller Ticnet, telefon 077-170 70 70, www.ticnet.se

Familjebiljetter och rullstolsplatser kan reserveras hos Got Event Biljett-företaget på telefonnummer 031-81 10 20. Gruppbiljettreservationer kan göras på telefonumret 031-36 844 43/Annelie Andersson. Fråga efter specialpriser för finska föreningar och finska skolelever! Förra året var det Sverige som vann damernas landskamp och Finland herrarnas landskamp i en spännande match på Olympiastadion i Helsingfors.

Den första landskampen hölls så tidigt som år 1925.. ■

Föreslå ett namn för denna tidning!

Tycker du att denna tidning ska heta något mera än förvaltningsområdets logo som du hittar på framsidan? Om du tycker att du har ett bra förslag till namnet på vår tidning, skicka ditt förslag till vår e-postadress suomeksi@stadshuset.goteborg.se

Rubricera ditt meddelande med "Namnförslag". Glöm inte att ange dina kontaktuppgifter. Det bästa namnförslaget kommer att belönas!

På samma e-postadress tar vi också emot idéer och förslag på vilka ämnen du önskar att vår tidning tar upp. ■

Finsk formgivning på Röhsska

Den finländske formgivaren Harri Koskinen deltar i fem toppformgivares utställning som öppnas den 11 juli vid Röhsska museet.

Utställningen heter Röhsska Museet på EMMA – Espoo Museum of Modern Art/ World Design Capital Helsinki det vill säga Esbo museum för modern konst/ världshuvudstaden i design Helsingfors.

Utställningen reflekterar kring vart den nordiska formgivningsidentiteten är på väg. Den nordiska formgivningen har varit internationellt framgångsrik de senaste 50 åren, men nu är traditionerna ifrågasatt. Vid utställningen presenterar fem formgivare och designgrupper sina alster inom konst, möbler, belysning och glaskonst.

Förutom **Koskinen** deltar även **Steinunn Sigurdardardottir** från Island, **Henrik Vibskov** från Danmark samt designgrupperna **Norway Says** från Norge och **Front** från Sverige. De ovanstående formgivarna och designgrupperna har under de senaste fem åren fått det största formgivningspriset i hela världen, Torsten och Wanja Söderbergs pris. I år delas detta pris på en miljon svenska kronor ut vid Röhsska museet i Göteborg.

Utställningen är öppen under Museets öppettider till och med den 16 september.

Även kulturfest

Röhsska museet producerar också sverigefinska kulturprogram för Kulturkalas-evenemanget som arrangeras i Göteborg under tiden 14-19 augusti. Produktionen sker i samarbete med representanter för sverigefinska kulturföreningar.

Även representanter och kulturprogram för andra nationella minoriteter i Göteborg är med. Förutom sverigefinnar är tornedalningar, samer, judar och romer nationella minoriteter i Sverige.

Vill du presentera din förening i denna tidning?

Är du med i en finsk förening, en klubb eller annan organisation för sverigefinnar i Göteborg? Vi berättar gärna om dessa förenings eller organisationers verksamhet i tidningen.

Skicka gärna in en text på cirka 1 000 ord där du beskriver er verksamhet med e-post till adressen suomeksi@goteborg.stadshuset.se. Berätta, vad föreningen/organisationen har för syfte med sin verksamhet, vilken slags verksamhet den har, vad den heter, när den är grundad, vem ordföranden är och vem man kan kontakta om man vill komma med i verksamheten.

Du kan också skicka ett foto som är taget på föreningens verksamhet. Glöm inte att skicka med även en bildtext, där det står namnen på de personer som är med på bilden, plats och tidpunkt för fotografering samt namnet på fotografen. Rubricera ditt meddelande med "Föreningspresentation".

Vi presenterar finska föreningar och organisationer i Göteborg i vår tidnings kommande nummer när antalet sidor så medger.

Stöd till finska föreningar

Kommittén som följer upp rättsliga frågor i Västra Götalands region har beviljat 870 000 kronor att dela ut till finska föreningar som är verksamma inom området år 2012.

En ansökan om ekonomiskt stöd kan göras för fyra olika ändamål. För det första kan stödet sökas för projekt som syftar till att vitalisera finskspråkiga föreningar, varvid målgruppen är de lokala finska föreningarna. Målet är att förstärka och aktivitera finskspråkig föreningsverksamhet i Västra Götaland.

För det andra kan stödet sökas för projekt som syftar till att bevara och främja barnens finska det vill säga för vitalisering av språket, varvid målgruppen är småbarnsföräldrar och mor- eller farföräldrar. Målet är att främja små barns användning av och kunskaper i det finska språket.

För det tredje kan stödet sökas för projekt som främjar finskspråkiga äldre personers livskvalitet varvid målgruppen är den äldre generationen sverigefinnar. Målet är att förbättra finskspråkiga äldre personers livskvalitet genom att öka deras förståelse för hur viktigt det är att tala sitt modersmål när man blir äldre.

För det fjärde kan stöd sökas för information om det finska språkets minoritetsställning varvid målgrupper är lokala beslutsfattare, sverigefinnar, äldre personer och småbarnsföräldrar. På så vis ökas kunskapen om att tillhöra en nationell minoritet och det finska språkets minoritetsställning.

Blanketter kan du få från finska föreningen i Trollhättan som har adress:

Trollhättans finska förening, Att Ilkka Pasanen
Syltevägen 48, 461 54 Trollhättan. Ytterligare uppgifter kan du få via telefon 0520-191 25 och 070-64 74 076.

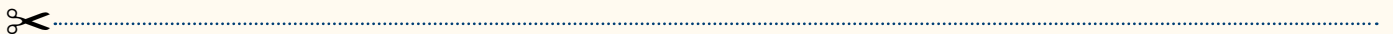
Följ sverigefinska nyheter

Vill du få denna tidning direkt i din brevlåda i fortsättningen?

Fyll då i dina kontaktuppgifter i talongen här nedan, riv av den och lämna den i postlådan. Portot är redan betalt. På så sätt får du tidningen behändigt direkt hem till dig.

Du kan också få tidningen till din e-postadress genom att

sända ett meddelande om detta till e-postadressen **suomeksi@stadshuset.goteborg.se**. Ange "Tidningsprenumeration" som rubrik i ditt meddelande. Tidningen är gratis. Vi berättar hur arbetet för förverkligandet av sverigefinnarnas rättigheter i Göteborgs stad går vidare. Du kan också läsa om olika kulturevenemang och annat som kan tänkas intressera sverigefinnarna i Göteborg.

HALUAN SAADA LEHDEN PAPERIMUODOSSA!

Tilaa lehtemme saadaksesi ajantasaista tietoa. Se on ilmainen ja kaksikielinen. Kerromme, miten työ ruotsinsuomalaisten oikeuksien toteuttamiseksi Göteborgin kaupungissa edistyy. Voit lukea myös erilaisista kulttuuritapahtumista ja muista Göteborgin ruotsinsuomalaisia kiinnostavista asioista.

NIMI

OSOITE

POSTINUMERO

JAG VILL HA TIDNINGEN I PAPPERSFORMAT!

Prenumerera på vår tidning för att få aktuell information. Den kostar ingenting och är tvåspråkig. Vi skriver om hur arbetet för förverkliga sverigefinnarnas rättigheter i Göteborgs Stad går framåt. Du kan även läsa om olika kulturevenemang och om annat som är intressant att veta för sverigefinnar i Göteborg.

NAMN

ADRESS

POSTNUMMER

Finska filmer i höst

Under hösten visas nya finska filmer i Göteborg. Det är Folkets Bio i Göteborg som står för dessa. Det lovas åtminstone filmer som "Tystnaden" (Hiljaisuus), "Stjärnhimmel över gården" (Tähtitaivas talon yllä) och "Madam president" (Rouva presidentti).

Tystnaden är en dramafilm med manuskript av Esko Salervo och dess handling är förlagd till fortsättningskrigets sista vår. Filmen har beskrivits som en annorlunda krigsfilm, den är regisserad av **Sakari Kirjavainen** och blev färdig 2011. I huvudrollerna ses bland annat **Joonas Saartamo**, **Lauri Tilkanen** och **Terhi Suorlahti**.

Stjärnhimmel över gården är en film med manuskript och regi av **Saara Cantell**. Filmen handlar om tre kvinnors öden i en och samma släkt men under olika decennier. Filmen är en berättelse om hur mödrarnas val och förtegn hemligheter påverkar döttrarnas liv. Även denna film blev färdig 2011 och i huvudrollerna ses **Irina Björklund**, **Meri Nenonen** och **Elin Petersdottir**.

Madam president i sin tur är en dokumentär om människan, tiden och förändringarna berättad genom en stark

kvinnor, president Halonen. Det är en dokumentärfilm med regi av **Alexi Bardy** och den är inspelad i slutet av Tarja Halonens presidentperiod under 2010–2012. Filmen hade premiär i Finland i mars förra året.

Filmerna visas i Göteborg på Biosfär, Rymdtorget 7 den 25 september, den 30 oktober och den 4 december kl. 18.30. Det är Angereds Bio (Föreningen Folkets Bio i Göteborg) som i samarbete med Ny Finsk Film Turnén genom Finlandsinstitutet står för dessa. Således har dessa filmer annars inte svensk distribution.

Filmerna är på finska med svensk text eller på svenska med finsk text om originalet är på finlandssvenska. Det finns bara 30 platser och tio lösa stolar kan sättas ut extra så det är bäst att boka platser i förväg på lotta@hagabion.se

Folkets Bio satsar även i samarbete med den sverigefinska gemenskapen på att arrangera en sverigefinsk kulturfest någon gång i höst. Programmet ska inspirera alla generationers sverigefinnar att delta. Har du eller din förening förslag på program eller vill vara med och arrangera festen, kontakta lotta@hagabion.se E-post kan skickas även på finska.

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Frankeras ej
Mottagaren
betalar portot

STADSLEDNINGSKONTORET
TEIJA MARTINSSON

SVARSPOST
Kundnummer: 20380442
404 20 GÖTEBOR G